

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 84 0 I 044992 17 Rev
Banjaluka, 01.6.2018.godine

Vrhovni sud Republike Srpske u Banjaluci u vijeću sastavljenom od sudija: Stake Gojković, kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić i Senada Tice, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja S. a.d. B.L., koga zastupa punomoćnik A.P., advokat iz B.L., protiv tuženog S.Đ. iz D., koga zastupa punomoćnik M.R., advokatu iz D., radi duga, vrijednost predmeta spora 92.775,27 KM, odlučujući o reviziji tuženog protiv presude Okružnog suda u Doboju broj: 84 0 P 044992 17 GŽ od 08.02.2017. godine, na sjednici održanoj dana 01.6.2018. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se usvaja, obje nižestepene presude preinačavaju tako da se odbija zahtjev tužitelja da se obaveže tuženi da mu, na ime vraćanja kredita, isplati iznos od 86.373,51 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 31.07.2016. godine do isplate i troškovima postupka u iznosu od 5.075,00 KM, te se obavezuje tužitelj da tuženom isplati iznos od 3.422,25 KM na ime troškova parničnog postupka, u roku od 30 dana od dana prijema ove presude.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda u Derventi broj: 84 0 I 044992 16 P od 12.10.2016. godine obavezan je tuženi da tužitelju, na ime vraćanja kredita, isplati iznos od 86.373,51 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 31.07.2016. godine pa do isplate, te da mu naknadi troškove postupka u iznosu od 5.075,00 KM.

Presudom Okružnog suda u Doboju broj: 84 0 P 044992 17 GŽ od 08.02.2017. godine, žalba tuženog je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Blagovremenom revizijom tuženi pobija drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka koje su učinjene u postupku pred drugostepenim sudom i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija uvaži i osporena presuda ukine, te predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

Tužitelj nije odgovorio na reviziju.

Odlučeno je kao u izreci iz slijedećih razloga.

Predmet spora je zahtjev tužitelja da se tuženi (kao solidarni jemac) obaveže da mu, na ime vraćanja kredita, isplati iznos od 86.373,51 KM, sa pripadajućom zateznom kamatom i troškovima spora.

U postupku koji je prethodio donošenju odluke koja se pobija revizijom, nižestepeni sudovi su, na osnovu nespornih navoda parničnih stranaka i rezultata dokaznog postupka

utvrdili: da je pravni prednik tužitelja, V. a.d. B.L. kao kreditor, dana 04.12.2008. godine, sa korisnikom kredita, M.C., zaključio Ugovor za hipotekarni kredit broj: ..., na iznos od 70.000,00 KM, sa rokom otplate od 180 mjeseci i efektivnom kamatnom stopom od 10,80%; da je taj kredit obezbjeđen administrativnom zabranom na platu korisnika kredita i sa njegove 2 bjanko mjenice; da je u istu svrhu tuženi (kao i drugi jemac M.G. koji nije tužen u ovom postupku) sa kreditorom i korisnikom kredita zaključio Ugovor o solidarnom jemstvu broj: ..., kojim se obavezao da će, ako korisnik kredita iz bilo kog razloga ne započne ili prestane da vraća predmetni kredit on ispuniti njegove obaveze; da je vraćanje kredita obezbjeđeno i konstituisanjem hipoteke na nekretninama korisnika kredita, upisanim u z.k.ul. broj 42 KO D., čija vrijednost je procjenjena, od strane ovlaštenog sudskog vještaka, građevinskog inženjera Z.P., na iznos od 99.197,00 KM, što je navedeno i u naprijed opisanom Ugovoru o hipotekarnom kreditu, te polisom osiguranja tih nekretnina koja je vinkulirana u korist kreditora; da je tužitelj posljednjom opomenom pred tužbu od 24.02.2014. godine pozvao tuženog, kao solidarnog jemca, da isplati dospjeli dug; da ga je obavještenjem broj: ... od 13.05.2014. godine obavijestio o jednostranom raskidu Ugovora; te da je tužbom od 17.10.2014. godine, pokrenuo ovaj spor.

Nije sporno da je u izvršnom postupku vođenom pod poslovnim brojem: 84 0 I 044799 14 I po prijedlogu tužitelja kao tražioca izvršenja, protiv izvršenika M.C. (korisnika kredita i hipotekarnog dužnika) doneseno rješenje o dosudi i namirenju od 05.02.2016. godine kojim je naloženo izvršeniku da tužitelju preda u posjed nekretnine na kojima je zasnovana hipoteka, čija vrijednost je procjenjena na iznos od 99.197,00 KM i koje je tužitelj kupio u tom izvršnom postupku, putem usmenog javnog nadmetanja dana 22.01.2016. godine, za iznos od 9.022,00 KM.

Kod takvog stanja stvari, budući da je tužitelj (kao tražilac izvršenja i vjerovnik iz Ugovora o hipotekarnom kreditu, čije vraćanje traži, od tuženog kao solidarnog jemca), na naprijed opisani način - kupovinom u postupku usmenog i javnog nadmetanja i rješenjem o dosudi i namirenju, postao sopstvenik nekretnine (kojom je njegovo potraživanje, na osnovu založnog prava, bilo obezbjeđeno) čija je procjenjena vrijednost (99.197,00 KM) veća od njegovog potraživanja (86.373,51 KM) – ima se smatrati da je njegovo potraživanje, po predmetnom kreditu, u cjelini namireno. Ovo i pod uslovom da je založena nekretnina iz nekog razloga oštećena (požarom, koji spominje tuženi, a tužitelj se nije izjasnio), jer je tužitelj, kako je utvrđeno tokom postupka i saglasno odredbama zaključenog Ugovora o hipotekarnom kreditu, korisnik polise kojom su te nekretnine osigurane za takav slučaj, pa se kao njihov sopstvenik može namiriti iz osigurane sume.

Zato je, suprotno zaključku nižestepenih sudova, zahtjev tužitelja, usmjeren prema tuženom, kao jednom od solidarnih dužnika – neosnovan.

Tuženi, kako pravilno obrazlažu nižestepeni sudovi, jeste u ovom slučaju solidarni jemac i saglasno odredbi člana 1004. stav 3. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", broj: 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, te "Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04 – u daljem tekstu: ZOO) odgovara povjeriocu (tužitelju) na isti način i pod istim uslovima kako odgovara i korisnik kredita (M.C.), i to za cijelu obavezu glavnog dužnika, a povjeriocu je ostavljeno na volju da bira da li će ispunjenje obaveze zahtijevati od glavnog dužnika, od jemca ili pak od obojice istovremeno. Međutim, solidarna odgovornost više solidarnih dužnika, u smislu odredbe člana 414. stav 1. ZOO, prestaje kad jedan od solidarnih dužnika ispuni obavezu u cjelini, jer se u tom slučaju ostali solidarni dužnici oslobađaju obaveze.

Dakle, kako je tužitelj na naprijed opisani način namirio svoje potraživanje od drugog solidarnog dužnika (korisnika kredita), ugasila se obaveza i ostalih solidarnih dužnika, pa tako i tuženog kao jednog od njih.

Kod naprijed iznesenih razloga, ostala pravna pitanja, kojima su se bavili nižestepeni sudovi i o kojima se izjašnjava tuženi u žalbi i reviziji (tužitelj nije odgovorio na ove pravne ljeckove), nisu od uticaja na rješenje ovog spora.

Slijedom izloženog nižestepene presude su preinačene kao u izreci, temeljem odredbe člana 250. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 - u daljem tekstu: ZPP).

O troškovima postupka odlučeno je na osnovu odredbe člana 397. stav 2. u vezi sa članom 386. stav 1. i članom 387. stav 1. ZPP.

S obzirom da je tuženi u cjelini uspio u sporu dosuđena mu je naknada troškova postupka prema opredjeljenom zahtjevu, a sastoje se od naknade na ime zastupanja po advokatu: za sastav odgovora na tužbu 700,00 KM; za zastupanje na dva ročišta na kojim je raspravljano o glavnoj stvari 1.400,00 KM; naknada za vrijeme 240,00 KM; paušalna naknada od 25% u iznosu od 585,00 KM, te PDV 17% u iznosu od 497,25 KM, što daje ukupan iznos od 3.422,25 KM, sve obračunato prema odredbi člana 2. Tar. br. 2, 9, i 12. i člana 6. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/05).

Nisu traženi troškovi žalbenog i revizionog postupka, pa se njima nije bavio ni ovaj sud, saglasno odredbi člana 396. stav 1. ZPP.

Predsjednik vijeća
Staka Gojković

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić